

Priekšlikumi par intervencēs LA 4, LA 5 un LA 6 veicamajām izmaiņām.

1. Atbalsta intensitāte gados jauniem lauksaimniekiem LA 4 pasākumos;			NVO viedoklis – JĀ/NĒ
Patreiz		Priekšlikumi izvērtēšanai	
Papildus atbalsta intensitāte gados jauniem lauksaimniekiem ir +10% , ja ieguldījumi būvniecībā. <i>Šobrīd ļoti zema jauno lauksaimnieku aktivitāte.</i>	→	Palielināt papildus atbalsta intensitāti jauniem lauksaimniekiem (max intensitāte 60%): +20% būvniecība +10% tehnika	
2. Maksimālo attiecināmo izmaksu apmērs			
Patreiz		Priekšlikumi izvērtēšanai	
<i>Kopumā zema atbalsta pretendentu aktivitāte</i> Maksimālā attiecināmo izmaksu apmērs, kurā <u>ieskaita pārejas periodā saņemto atbalstu</u> : - mazās saimniecības – līdz 250 000 EUR; - vidējās saimniecības – 500 000 EUR; - lielās saimniecības – līdz 700 000 EUR Pārejas perioda finansējumu neieskata, ja veic ieguldījumus preventīvās darbībās, labturībā, AER. Biodrošība netiek ierobežota.	→	Neieskaitīt maksimālo attiecināmo izmaksu apmērā <u>pārejas periodā saņemto finansējumu</u> .	
3. Palielināt atbalstu kooperatīvām sabiedrībām un kooperatīvo sabiedrību apvienībām LA 4 pasākumos;			
Patreiz		Priekšlikumi izvērtēšanai	
Kooperatīvu aplokšnes 2023-2027 paredzētais - 11,3 milj. EUR . Šobrīd rezervēts finansējums – 7,8 milj.EUR . Pieejams atlikums 2026.gada janvāra kārtai – 3,5 milj.EUR .	→	Palielināt finansējuma apmēru kooperatīvajām sabiedrībām un to apvienībām par 5 milj. EUR no LA 4.1.1. (samazinās finansējums mazām, vidējām saimniecībām), attiecīgi kopējais finansējums kooperatīviem – 16,3 milj.EUR	
4. Plašāk atbalstīt lopkopības saimniecības LA 4 pasākumos;			
Patreiz		Priekšlikumi izvērtēšanai	
Lopkopības saimniecības var veikt ieguldījumus, kuru maksimāli attiecināmo izmaksu apmērs: 1) konkurētspējai, precīzām tehnoloģijām, labturībai ir no 250 000 līdz 700 000 EUR atkarībā no saimniecības lieluma; 2) biodrošības pasākumiem – ierobežojumu nav.	→	Paredzēt atsevišķu maksimālo attiecināmo izmaksu apmēru labturībai – 500 000 EUR, kuru neieskaita kopējā attiecināmo izmaksu apmērā.	

<i>Vairākas lopkopības saimniecības būtu gatavas veikt lielākus ieguldījumus konkurētspējā, jo šobrīd attiecināmo izmaksu apmēru izsmēļ ieguldījumi labturībā, kas līdzīgi kā biodrošība būtu ārpus noteiktā max attiecināmo izmaksu apmēra.</i>			
5. Atbalsts meliorācijai;			
Patreiz		Priekšlikumi izvērtēšanai	
Meliorācijas pasākumi ir attiecināmi tikai uz pašvaldībām un ZMNĪ, kas veic ieguldījumus meliorācijas sistēmu atjaunošanā LA 4.3. intervences ietvaros. ZSA – pēc ārkārtas apstākļiem aicina meklēt risinājumus atbalstam meliorācijai	→	Šobrīd nav pieejams finansējums pārdalei atbalstam meliorācijas sistēmu atjaunošanai lauksaimniekiem.	
6. Palielināt kopējo finansējumu LA 4.2. "Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē";			
Patreiz		Priekšlikumi izvērtēšanai	
LA 4.2. pasākumam piešķirti 43,12 milj. EUR. Pirmajā kārtā izsludināti 20 milj. EUR, viss finansējums rezervēts. Otrā kārtā – 2025.gada oktobrī par kopējo finansējumu 22,69 milj. EUR (pēdējais finansējums 2023-2027).	→	Palielināt finansējuma apmēru pārstrādei no LA4.1.1. – par 10 milj. EUR.	
7. LA 4.2. "Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē" eksportspējīgs uzņēmums;			
Patreiz		Priekšlikumi izvērtēšanai	
Eksportspējīgs saimnieciskās darbības veicējs, saskaņā ar MKN Nr. 303 3.12. punktu, ir darbības veicējs, kas pēdējā noslēgtajā gadā eksportējis saražoto produkciju vismaz 15% apmērā no sava kopējā lauksaimniecības produktu pārstrādes apgrozījuma. Šis rādītājs ir viegli izpildāms. LPCS – palielināt max attiecināmo izmaksu vienam atbalsta pretendenta (šobrīd 3 milj.EUR)	→	Ierosinām palielināt procentuālo atbalstu eksportspējīgajiem saimnieciskās darbības veicējiem no 15% līdz 25% un vienlaikus palielināt maksimālo attiecināmo izmaksu par 2 milj. EUR, sasniedzot kopējo apmēru 5 milj. EUR.	
8. Atbalsta saņēmēji LA4.1.1.(konkurētspēja)			
Šobrīd atbalsta pretendenti: • mazās saimniecības – ar apgrozījumu no 15 000 – 70 000 EUR • vidējās saimniecības – ar apgrozījumu 70 001 – 350 000 EUR	→	Paplašināt atbalsta pretendentu loku LA4.1.1.konkurētspēja – arī lielās saimniecības (ar apgrozījumu virs 350 000 EUR), ierobežotām attiecināmām izmaksām: - ražas novākšanas tehnikai, ja nav iegādāts pārejas periodā un saimniecībā šobrīd nav; - pirmapstrāde, uzglabāšana;	
Atbalsta intensitāte: - kūtsmēsļu krātuves – 70%/50%/40% - būvniecība vidējām saimniecībām – 30%	→	Palielināt atbalsta intensitāti: - kūtsmēsļu krātuvēm uz 80% - būvniecībai visām saimniecībām uz 40%	

Max attiecināmās izmaksas saimniecību līmenī: - ar apgrozījumu līdz 70 000 EUR x 5 - ar apgrozījumu virs 70 000 EUR x 3	→	Svītrot nosacījumu, ņemot vērā, ka ir noteikti attiecināmo izmaksu griesti, katrai saimniecību grupai.	
9. LA 5 “Atbalsts ieguldījumiem mazajās lauku saimniecībās”;			
Patreiz		Priekšlikumi izvērtēšanai	
1) gada kopējais neto apgrozījums – ne vairāk kā 15 000 <i>euro</i> ; 2) zemes platība nepārsniedz 100 hektāru; Pašreiz notiek darbs pie regulas 2115 grozījumiem, kas paredz mazām saimniecībām pāriet uz vienkāršoto izmaksu (lump-sums)	→	1) palielināt atbalsta pretendentu apgrozījuma sliekšni līdz 30 vai 70 tūkst. EUR. <i>Ja palielina līdz 70 tūkst.EUR, nepieciešama arī finansējuma pārdale no LA 4.1.1.(konkurētspēja), jo aptver tur esošo mazo saimniecību grupu. LA5 augstāka atbalsta intensitāte 85% un atbalsts arī traktoru iegādei;</i> 2) paplašināt nosacījumu par saimniecības maksimālo platību - nepārsniedz 200 hektāru; 3) noteikt graudkopībā noteikt [X] ha sliekšni, kad ir atbalstāmi ieguldījumi saimniecības attīstībā;	
10. LA 6 Atbalsts gados jaunaļiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai;			
Patreiz		Priekšlikumi izvērtēšanai	
Vienreizējā atbalsta apmērs ir 40 000 <i>euro</i> ; 2) atbalsta visas nozares, prioritāri – augļkopība, dārzenkopība un lopkopība	→	1) Palielināt atbalsta summu līdz 60 000 EUR, t.sk. tiem atbalsta saņēmējiem, kuru projekti ir īstenošanā. 2) iesācējiem/jaunas saimniecības dibināšanā neatbalstīt platības ziņā mazu graudu saimniecību veidošanos.	

Finansējuma pārdale

Pieejamais finansējums, EUR			Pārdale	Finansējums pēc pārdales, EUR
LA 4.1.1.konkurētspēja	Lauku saimniecības (mazās, vidējās)	69 600 530	- 5 milj.EUR kooperatīviem - 10 milj.EUR pārstrāde - [10 milj.EUR] LA5 mazās saimniecības	44 600 530
	Preventīvie ieguldījumi	1 000 000		1 000 000
	Kooperatīvi	11 300 000	+ 5 milj.EUR	16 300 000
LA 4.2. Pārstrāde		43 117 669	+ 10 milj.EUR	53 117 669
LA 5 Mazās lauku saimniecības		20 000 000	+ [10 milj.EUR], ja palielina atbalsta pretendentu apgrozījumu līdz 70 tūkst.EUR	30 000 000